

ILO-asiakirja 2/2005

ILOn 93. KANSAINVÄLINEN TYÖKONFERENSSI 31.5. - 16.6.2005

SUOMEN VALTUUSKUNNAN RAPORTTI

 TYÖMINISTERIÖ

Helsinki 2005

ISBN 951-735-962-4
ISSN 0782-3290

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu	
I	Konferenssin osanottajat ja järjestäytyminen, tulokset ja poliittiset kysymykset	1
II	Erityisistunto perusoikeuksien seurannasta, pakkotyö	5
III	Finanssikomitea	7
IV	Yleissopimusten ja suositusten soveltamista käsittelevä komitea	9
V	Työsuojelun edistämistä koskevaa sopimusta käsittelevä komitea	13
VI	Kalastussektorin työnteon ehtoja käsittelevä komitea	15
VII	Nuorten työllisyyttä edistävä komitea	19

Liitteet 1–8

www.mol.fi

I TYÖKONFERENSSIN OSANOTTAJAT JA JÄRJESTÄYTYMINEN, TULOKSET JA POLIITTISET KYSYMYKSET

1. Konferenssin osanottajat ja järjestäytyminen

ILO:n 93. työkonferenssin presidentiksi valittiin Jordanian työministeri Basim Khalil ALSALIM ja hallitusten edustajista varapresidentiksi Ecuadorin työministeri Galo CHIRIBOGA ZAMBRANO. Työnantajaryhmästä varapresidentiksi valittiin Andrew J. FINLAY (Kanada) ja työntekijäryhmästä Hilda ANDERSON (Meksiko).

Konferenssiosallistujia oli 166 maasta (ILO:n jäsenmaita 178). Varsinaisia delegaatteja oli 649, joista 330 edusti hallituksia, 159 työnantajia ja 160 työntekijöitä. Neuvoantajia oli 2035, joista 1038 edusti hallituksia, 449 työnantajia ja 548 työntekijöitä. Kaiken kaikkiaan konferenssiin oli nimetty siten 2684 delegaattia ja neuvonantajaa. Naisia oli osallistujista 22 %, eli hieman vähemmän kuin vuosi sitten (23 %). Delegaateista naisia oli tänä vuonna 15.3 % (Suomesta 75 %, ILO:n tavoite 30 %). Eri maiden rekisteröityjen delegaattien ja neuvonantajien lukumäärä näkyy liitteessä 7. Työkonferenssin asialista on liitteessä 1.

Kunniavieraina työkonferenssissa puhuivat Algerian presidentti BOUTEFLIKA, joka tällä hetkellä johtaa Arabien yhteisöä, sekä Afrikan unionin puheenjohtaja, Nigerian presidentti OBASANJO. Presidentti Bouteflika korosti puheessaan globalisaation sosiaalista ulottuvuutta ja YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita, jotka asetettiin vuonna 2000. Globalisaatiota tulisi hyödyntää siten, että se mahdollistaisi koko yhteiskunnan panoksen innovatiivisella tavalla. Presidentti Obasanjo kehotti kaikki osapuolia ponnistelemaan, jotta säällisestä työstä (decent work) tulisi maailmanlaajuinen tavoite. Afrikassa on tapahtunut edistystä monella tasolla; positiivisimpia indikaattoreita ovat demokratian ja luotettavuuden vakiintuminen. Presidentti kytki yhteen työllisyyden edistämisen ja köyhyyden vähentämisen. Afrikan maiden velkaongelmiin viitaten hän sanoi, että ”emme voi juosta tehokkaasti, jos kätemme ja jalkamme on sidottu yhteen”.

Suomen valtuuskunnan kokoonpano ja komiteoihin osallistuminen on liitteissä 2 ja 3. Työministeri Tarja FILATOV sekä erityisavustaja Katja LEHTO-KOMULAINEN osallistuivat työkonferenssiin 6.-8.6. (Ministeri Filatovin puhe on liitteessä 4).

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnasta työkonferenssiin osallistuivat 6.-8.6. kansanedustajat Kimmo TIILIKAINEN, Leena RAUHALA, Paula RISIKKO ja Oras TYNKKYNYNEN sekä valiokuntaneuvos Ritva BÄCKSTRÖM. Heidän ohjelmaansa kuului myös tutustuminen YK:n muihin Genevessä oleviin organisaatioihin.

Työkonferenssin yhteydessä ministeri Filatov tapasi Uuden Seelannin työministerin Ruth DYSONin avustajineen. Uuden Seelannin ministeri oli kiinnostunut Suomen työvoima- ja sosiaalipolitiikasta, erityisesti työn ja perhe-elämän yhteensovittamisesta.

2. Keskeiset tulokset ja poliittiset kysymykset

Työkonferenssi hyväksyi ILO:n ohjelman ja budjetin kaksivuostiskaudelle 2006-2007. Budjetin reaalkasvuksi jäi 1.1 %. Uusi ohjelma keskittyy säällisen työn edistämiseen, mm. kansallisten ohjelmien muodossa (Decent work country programmes). Neljän strategisen tavoitteen (standardit ja työelämän perusnormit, tasa-arvoisen ja säällisen työn edistäminen, sosiaaliturva kaikille,

työmarkkinavuoropuhelun vahvistaminen) ohella ohjelma sisältää aloitteita nuorten työllisyyden parantamiseksi, yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi, tullivapaiden alueiden sekä ns. harmaan talouden ongelmien parantamiseksi.

Konferenssi valitsi myös uuden hallintoneuvoston varsinaiset ja varajäsenet vuosille 2005-2008 (Liite 5). Suomi valittiin ns. pohjoismaiden kiintiöstä ILO:n hallintoneuvostoon varajäseneksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Uusi hallintoneuvosto piti ensimmäisen kokouksensa 17.6. (Liite 6)

Konferenssin yhteydessä vietettiin 12.6. maailmanlaajuisesti lapsityön vastaista päivää, jossa tällä kertaa keskityttiin lasten työhön kaivoksissa ja avolouhoksissa. Tavoitteena on eliminoida noin miljoonan lapsen työskentely vaarallisissa olosuhteissa kaivoksissa eri puolilla maailmaa.

Konferenssin pääteemat olivat: nuorten työllisyys, työsuojeluinstrumentin (promotional framework for health and safety) valmistelu, kalastussopimuksen ja siihen liittyvän suosituksen valmistelu.

Nuorten työllisyyttä pohtinut komitea keräsi osanottajia yli 100 maasta ja onnistui sopimaan yhteisistä tavoitteista ja ILO:n toimintaohjelmasta tuleville vuosille. ILO:n toiminnan tulisi olla käytännönläheistä ja keskittyä tiedon ja osaamisen lisäämiseen, nuorten oikeuksien ja etujen edistämiseen kansainvälisten normien mukaisesti sekä teknisen avun projekteihin. Erityisesti kehitysmaissa asuu paljon nuoria (n. 85 % maailman nuorista), joilla ei ole mahdollisuuksia säälliseen työhön.

Työsuojelukomitea kävi ensimmäisen keskustelun työsuojelukehikon (promotional framework for health and safety) kehittämiseksi. Komitea pääsi sopimukseen siitä, että uusi instrumentti sisältää sekä sopimuksen että suosituksen. Asian käsittely jatkuu ensi vuonna.

Kalastuskomitea käsitteli tiiviisti kalastussektorille suunniteltua sopimusta, jonka tavoitteena oli valmistella kalastussektorilla noudatettavia työnteon ehtoja koskeva yleissopimus ja sitä täydentävä suositus. Riittävää äänimäärää sen hyväksymiseksi ei kuitenkaan saatu, joten asia lähetettiin hallintoneuvostoon tavoitteena saada se uudelleen asialistalle vuoden 2007 työkonferenssiin.

Työkonferenssissa käsiteltiin ILO:n yleissopimusten soveltamista tietyissä jäsenmaissa (ns. aplikaatiokomitea). Yleissopimusten so. pakkotyötä, ammatillista järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta sekä syrjintää ja työhön pääsemiseksi tarvittavaa vähimmäisikää koskevien yleissopimusten osalta nostettiin esille pakkotyö Myanmarissa, järjestäytymisvapaus Valko-Venäjällä sekä 25 erillistä tapausta, joissa puututtiin k.o. maiden tilanteisiin koskien yhdistymisvapautta, pakkotyötä, syrjintää, lapsityövoiman käyttöä, työllisyyspolitiikkaa, työsuojelutarkastuksia ja palkkoja. Erityisen vaikeana pidetään tilannetta Myanmarissa, missä ei voida nähdä tapahtuneen edistystä huolimatta lukuisista suosituksista ja yhteydenotoista maan hallitukseen.

Yleisraportti koski tänä vuonna työaikaa, jonka osalta todettiin, että kansainvälisiä yleissopimuksia koskien työajan rajoittamista tarvitaan edelleen. ILO:n sopimukset nro 1 ja nro 30 eivät kuitenkaan enää heijasta nykyaikaa työajan säätelyn osalta, ja niiden säätelyä pidetään useissa maissa liian jäykkänä. Keskustelussa korostettiin sekä joustavuutta että turvallisuutta (flexicurity) sekä muistutettiin työehtosopimusneuvottelujen sekä työmarkkinadialogin merkityksestä. ILO:n sihteeristö tulee kokoamaan keskustelujen pääkohdat raportiksi, mikä tuodaan hallintoneuvostolle mahdollisia jatkopäätöksiä varten.

Konferenssin erityisistunnossa oli esillä pakkotyö, joka koskee 12 miljoonaa ihmistä eri puolilla maailmaa. Heistä noin 2.4 miljoonaa ovat ihmiskaupan uhreja. Keskustelussa tuomittiin voimakkaasti pakkotyön eri muodot ihmisarvoisen koskemattomuuden loukkauksena. Keskustelun pohjana toimi pääjohtajan raportti (Global report) ja keskustelun tuloksena nähtiin lakien noudattaminen, tietoisuuden lisääminen, kolmikantainen toiminta, uhrien kuntouttaminen, paikalliset ja maailmanlaajuiset allianssit teknisen avun ohella niiksi keskeisiksi rakennuspalikoiksi, joilla pakkotyötä tulisi voida poistaa. Hallintoneuvosto tulee käsittelemään ILO:n toimintaohjelmaa pakkotyön poistamiseksi, joka perustuu konferenssissa käytyyn keskusteluun.

Työkonferenssin yhteydessä EU:n puheenjohtajavaltio Luxemburg järjesti 9.6. epävirallisen työministerikokouksen. Kokoukseen osallistuivat myös työnantaja- ja palkansaajajärjestöjen edustajat. Pääpuhujaksi oli kutsuttu EU:n työllisyys-, sosiaali- ja tasa-arvoasiain komissaari Vladimir SPIDLA.

http://europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/speeches/speeches_spidla_en.cfm

(Kokousraportti liite 8)

II ERITYISISTUNTO PERUSOIKEUSJULISTUKSEN SEURANNASTA, PAKKOTYÖ (Matti Salmenperä)

Komitearaportti: Provisional Record 12

Erityisistunnon (8.6.) menettelytavat vastasivat yleisistunnossa noudatettua, muutoin paitsi puhujalistan osalta. Siitä ei annettu etukäteistietoa. Tarkoitus oli tällä tavoin parantaa osallistumisaktiiviteettia ja kokouksen interaktiivisuutta. Konferenssin puheenjohtajat toimivat myös tämän erityisistunnon puheenjohtajina.

Vuoden 1998 perusoikeusjulistuksen seurantaan perustuva raportti käsitteli tänä vuonna pakkotyötä. Tämän, ns. globaaliraportin käsittelyssä pidettiin 55 puheenvuoroa. Pohjoismaista Norja (valtiosihteeri Eide) ja Suomi (Salmenperä) pitivät puheenvuoron (ks. Provisional Record no: 12). Kaikki puheenvuorot olivat sävyltään hyvin yhdensuuntaisia. Raporttia pidettiin hyvänä ja pakkotyön jatkuvaa esiintymistä ihmiskunnan häpeäpilkkuna. Puheenjohtajan toivomuksesta keskustelussa pyrittiin välttämään konferenssin muissa elimissä (erityisesti aplikaatiokomiteassa) käsiteltäviä kysymyksiä. Tästä huolimatta erityisesti Myanmarin tilanne nousi esille.

Työntekijäpuoli (Trotman, Barbados) korosti lisäksi työsuojelun valvonnan merkitystä ja valitti, etteivät hallitukset osoita riittävästi resursseja pakkotyön torjuntaan. Työnantajapuoli valitti puheenvuorossaan sitä, että raportissa jossain määrin samaistetaan pakkotyö ja "decent workin" (säällisen työn) puute. Tämä laajentaa pakkotyön käsitettä ja vaikeuttaa sen torjuntaa. Työnantajapuoli (Tabani, Intia) epäili myös että arviot pakkotyössä olevien määrästä (12,3 miljoonaa henkilöä) eivät perustu riittävän luotettaviin selvityksiin erityisesti ajatellen lapsityön määrää ja sen pahimpien muotojen yleisyyttä. Työnantajat katsoivat myös, että raportissa esitetty ajatus globalisaatiosta pakkotyötä yleistävänä tekijänä on virheellinen. Myös ihmiskauppaan kiinnitettyä huomiota työnantajat vieroksuivat tässä yhteydessä.

Puheenvuoroissa kiitettiin yleisesti ILO:n vuonna 2002 käynnistämää ohjelmaa pakkotyön torjumiseksi (SAP-FL), mutta kritisoitiin jonkin verran sitä, että ohjelman vaikutuksista on saatavilla vain vähän tietoa. Ehdotettua korkean tason kokousta (vuonna 2006), jossa pyrittäisiin luomaan yhtenäiset toimintalinjat pakkotyön torjumiseksi pidettiin kautta linjan hyvänä ajatuksena.

Kuten vuonna 2004 myös tällä kertaa sekä työnantaja- että työntekijäpuoli arvioivat loppupuheenvuoroissaan, ettei keskustelu ollut riittävän "interaktiivista". Tästä huolimatta keskusteluja pidettiin tuloksiltaan hyvinä ja toivottiin, että niiden pohjalta tiivistettäisiin yhteenveto, jota voitaisiin käsitellä hallintoneuvoston marraskuun kokouksessa.

III FINANSSIKOMITEA

(Matti Salmenperä)

Komitearaportti: Provisional Record 5

Finanssikomitea valitsi puheenjohtajakseen suurlähettiläs Jean-Jacques ELMIGERin (Sveitsi) ja varapuheenjohtajaksi suurlähettiläs Mousa BURAYZATin (Jordan).

Armenialle ja Moldovalle esitettiin myönnettäväksi oikeus äänestää huolimatta rästiin jääneistä jäsenmaksuista niiden esitettyä maksusuunnitelman (20 vuoden ajalle).

Komitea päätti esittää Samoan (uusi jäsenvaltio) jäsenmaksusuudeksi 0,001 prosenttia.

Jäsenmaksusuudet päätettiin esittää vahvistettavaksi hallintoneuvoston ehdotuksen mukaiseksi. Suomen osuus on 0,553 prosenttia (säilyy nykyisellä tasolla).

Budjetin sisällöstä ja tasosta käytiin pitkä keskustelu, joka alkoi työnantaja- ja työntekijäpuolen hallintoneuvoston budjettiehdotusta kannattavalla puheenvuorolla. (Työnantaja- ja työntekijäpuolella ei ole jäsenyyttä konferenssin budjettikomiteassa, mutta heille on perinteisesti myönnetty puheoikeus.) Pohjoismaat pitivät yhteisen puheenvuoron (Norja), jossa asetettiin kannattamaan hallintoneuvoston ehdotusta. Käytetystä yli 50 puheenvuorosta suurin osa oli samalla kannalla, mutta Yhdysvallat, Iso-Britannia ja Japani katsoivat, ettei 1,1 prosentin reaalikasvua voida hyväksyä. Myös budjetin tason nostamista esitettiin (Ranska).

Puheenjohtajan päätösehdotus keskustelun jälkeen oli, että budjettiehdotus hyväksyttäisiin. Yhdysvallat vaati äänestystä, jonka tulos oli varsin selvä: 80 puolesta, 2 (Yhdysvallat ja Iso-Britannia) vastaan ja 1 (Japani) pidättyi.

Hyväksytyn budjetin taso oli 568,6 milj. dollaria. Se oli kuitenkin laskettu dollarin oletuskurssilla 1,34 Sveitsin frangia vastaan. Korjattuna päivän vaihtokurssin mukaiseksi ja huomioon ottaen että vain noin 60 % budjetista tosiasiaassa käytetään Sveitsin frangeissa, lopulliseksi tasoksi laskettiin 594,3 milj. dollaria, mikä vahvistettiin keskusteluitta. (Tähän tasoon eivät kurssimuutokset enää vaikuta, koska tarvittava valuutta hankitaan etukäteisostolla ao. kurssitason mukaan.)

Finanssikomitean viimeiseen kokoukseen tuotiin vielä käsiteltäväksi Togon, Georgian ja Irakin anomukset äänestysoikeuden palauttamisesta jäsenmaksurästeistä huolimatta. Anomukset hyväksyttiin keskusteluitta.

**IV YLEISSOPIMUSTEN JA SUOSITUSTEN SOVELTAMISTA KÄSITTELEVÄ
KOMITEA (APLIKAATIOKOMITEA)**
(Liisa Saastamoinen)

Komitearaportti: Provisional Record 22, osat 1-3

Komitean työ perustuu ILO:n perussäännön 19 artiklaan, joka edellyttää komitean käsittelevän niitä kysymyksiä, jotka koskevat

1. työkonferenssin hyväksymien yleissopimusten ja suositusten saattamista jäsenvaltioiden asianomaisten valtioelinten käsiteltäväksi,
2. jäsenmaiden raportteja niiden hyväksymien ILO:n yleissopimusten soveltamisesta järjestön perussäännön edellyttämällä tavalla,
3. jäsenmaiden ratifioimattomista yleissopimuksista ja suosituksista antamia selvityksiä, joita hallintoneuvosto edellä mainitun artiklan nojalla on pyytänyt.

Komitean puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Sergio Paixao Pardo, hallitusedustaja, Brasilia
 Varapuheenjohtajat Edward Potter, työnantajat, USA
 Luc Cortebeeck, työntekijät, Belgia
 Raportoija Carrine Parra, hallitusedustaja, Ranska

Suomen edustajat:

Liisa Saastamoinen, TM
 Minna Etu-Seppälä, EK
 Heli Ahokas, STTK
 Jorma Rusanen, SAK

Komiteassa oli kaikkiaan 205 jäsentä, joista 132 edusti hallituksia, 88 työnantajia ja 234 työntekijöitä. Lisäksi sen työtä seurasi 34 kansainvälistä kansalaisjärjestöä. Kaikkiaan komitea istui 20 kertaa.

Konferenssikomitean työ pohjautuu ILO:n yleissopimusten soveltamista tutkivan pysyvän asiantuntijakomitean raporttiin "Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations; ILC 93, 2005.

Kolmiosaisen raportin ensimmäinen osa so. yleinen osa sisältää asiantuntijakomitean yleisiä huomioita tiettyjen yleissopimusten ratifiointitilanteesta, jäsenmaiden suhtautumisesta sopimusvelvoitteisiin, yleissopimusten irtisanomisesta jne. Lisäksi siinä käsitellään ILO:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen ja instrumenttien välistä yhteistyötä.

Raportin yleistä osaa koskevassa keskustelussa kommentoitiin etupäässä raportin muotoa ja sisältöä. Viimevuotiseen tapaan yleissopimukset esitellään raportissa aihepiireittäin niin, että samaan perheeseen liittyvät yleissopimukset ovat omina ryhminään.

Yleiskeskustelussa annetussa IMEC-maiden (= teollistuneet markkinatalousmaat) samoin kuin EU-maiden yhteisissä lausunnoissa käsiteltiin mm. komitean työtapoja ja korostettiin normitoiminnan merkitystä.

Asiantuntijakomitean raportin II osa, sisältää huomioita siitä, miten jäsenmaat yleissopimuksia soveltavat. Konferenssin toisella viikolla käsiteltiin yksittäisiä maita, joiden tapa soveltaa yleissopimuksia antaa asiantuntijakomitean mielestä aihetta huomautuksiin. Käsiteltävien maiden lista, josta päättävät työntekijät ja työnantajat, tyydytti myös ns. "likeminded- maiden" ryhmää (18 maan ryhmä, johon pääasiallisesti kuuluu kehitysmaita), joskin ryhmän puhemiehenä toimivan Kuuban mielestä listalle olisi pitänyt ottaa myös tiettyjä teollistuneita maita, joissa ydin-sopimuksia karkeasti ja avoimesti rikotaan.

Raportin III osaa General Survey Hours of Work koskevissa puheenvuoroissa työnantajapuoli korosti joustavuuden merkitystä tuottavuudelle ja katsoi sen useassa tapauksessa palvelevan myös työntekijöitä esim. osa-aikaisen työn tekemisessä. Työntekijäpuolen lausunnot keskittyivät työajan selvien rajojen tarpeellisuuteen, lepoaikojen merkitykseen työn tuottavuudelle ja perhe- ja työelämän yhdistämiseen. Työntekijäpuolen lausunnoissa ei juurikaan pidetty tarpeellisena työaikaa koskevien yleissopimusten nro 1 ja nro 30 uudistamista. Myöskin työnantajat totesivat työajan olevan kysymyksen, jossa kansainvälinen sääntely ei asian monitahoisuudesta johtuen onnistu vaan se on jätettävä jäsenvaltioiden kansalliseen päätäntävaltaan.

Myanmaria koskevassa erityisistunnossa käsiteltiin sen tapaa soveltaa pakkotyön kieltämistä koskevaa yleissopimusta nro 29. Nyt pidetty erityisistunto oli järjestyksessä kuudes. Huolimatta ILO:n ponnisteluista, tilanne maassa on pikemminkin huonontunut, vaikka asiasta vastaamassa olleen Myanmarin suurlähettilään mielestä asia on päinvastoin.

Komitea kuitenkin katsoi, että viimeaikaiset tapahtumat ovat edelleen varmistaneet sen, ettei hallitus ole erityisen yhteistyöhaluinen ja että "wait and see" politiikka on nyt tullut tiensä päähän. Konklusiiossa todettiin, että hallitusten, työmarkkinajärjestöjen ja muiden kansainvälisten järjestöjen tulisi uudestaan tarkastella suhdettaan Myanmarin (v. 2000 konklusio) ja miettiä suhteitaan erityisesti valtion sotilashallinnon yrittäisiin.

Komitean johtopäätöksessä korostettiin erityisesti sitä, että hallituksen tulisi sitoutua siihen, että

- 1) ketään ei pitäisi syyttää siitä, että tekee valituksen pakkotyöstä,
- 2) kaikki vireillä olevat pakkotyösyytteet tutkitaan ja ratkaistaan,
- 3) ILO:n läsnäoloa Myanmarissa vahvistetaan ja hallitus antaa siihen tarvittavat oleskeluluvat,
- 4) ILO:n yhdyshenkilön liikkumisvapaus tunnustetaan.

Myanmarin viranomaisten tulisi osoittaa todellista halua ja valmiutta siihen, että asiaa voidaan käsitellä riittävän korkealla tasolla ja että lainsäädäntöön ja tekeillä olevaan perustuslakiin tulisi säännökset pakkotyön rangaistavuudesta. Kaikkia näitä seikkoja tullaan käsittelemään ILO:n hallintoneuvostossa marraskuussa 2005. Silloin päätetään toimenpiteistä, jotka voivat olla pidemmälle meneviä kuin aikaisemmin.

Työkonferenssin toinen viikko omistettiin edellä mainitulla listalla olevien maiden käsittelyyn. Pääasiallisesti tarkastelun kohteet olivat maat, joissa rikotaan ILO:n ydinsopimuksia, kuten kollektiivioikeuksia tai pakkotyön kieltoa, lapsityön kieltoa, kolmikantayhteistyötä ja syrjinnän kieltoa koskevia yleissopimuksia. Esillä oli myös sosiaaliturvan vähimmäistasoa ja palkan suojelua koskevat yleissopimukset. Kaikkiaan listalla oli 25 jäsenmaata seuraavien yleissopimusten johdosta:

Yleissopimus 29 (Pakkotyö) - Mauretania, Sudan

Yleissopimus 77 (lääkärintarkastus, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltavuus teollisuustyöhön) - Ecuador

Yleissopimus 78 (lääkärintarkastus, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus eiteollisilla aloilla) - Ecuador

Yleissopimus 81(ammattientarkastus teollisuudessa ja kaupassa) - Romania

Yleissopimus 87 (amatillinen järjestäytymisvapaus ja amatillisen järjestäytymisvapauden suojele) - Argentiina, Valkovenäjä, Bosnia-Hertsegovina (joka oli kuitenkin estynyt saapumasta konferenssiin), Burundi, Guatemala, Kolumbia, Myanmar, Panama, Venäjä, Swazimaa, Turkki, Venezuela.

Yleissopimus 95 (palkansuojele) - Iran

Yleissopimus 98 (järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltaminen) - Australia, Zimbabwe.

Yleissopimus 102 (sosiaaliturvan vähimmäistaso) - Peru

Yleissopimus 111 (työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä) - Saudi-Arabia

Yleissopimus 144 (työtä koskevien kansainvälisten normien edistäminen kolmikanta-neuvottelujen avulla) - Nepal, USA

Yleissopimus 82 (lapsityön pahimpien muotojen estäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi) - Niger, Qatar

Yleissopimuksen nro 29 johdosta Mauretania ja Sudan ovat toistuvasti olleet komitean käsiteltävänä. Samoin yleissopimuksen nro 87 osalta Valkovenäjä, Latinalaisen Amerikan maat sekä Myanmar ovat niin sanotusti "notorisia tapauksia".

Komitea arvosteli ensimmäisen kerran yleissopimuksen nro 182 soveltamista. Nigerin osalta kysymys oli lasten työnteosta erityisesti kaivoksissa sekä kerjäämisestä, jonka taustalla ovat köyhyyden ohella uskonnolliset ja heimokulttuuriin liittyvät perinteet. Qatar puolestaan tunnetaan maana, johon salakuljetetaan lapsia käytettäväksi jockeynä kamelikilpailuissa. Nämä lapset ovat yleensä peräisin köyhimmistä Aasian maista esim. Bangladeshista.

Amatillista järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvottelu-oikeutta koskevien yleissopimusten soveltamisen osalta esillä oli Argentiina, jonka kohdalla kysymys oli amatillisen alayhdistyksen mahdollisuudesta käydä työehtosopimusneuvotteluja. Toisena vastaajana oli Zimbabwe, joka selvitti uusineensa lainsäädäntöään eikä sen pitäisi antaa aiheutta huomautuksiin.

Komitean loppupäätelmä annettiin erityisessä "Special Paragrph " -muodossa ainoastaan Valkovenäjän ja Myanmarin osalta. Viimeksi mainitun osalta johtopäätöksessä todettiin myös kysymyksessä olevan "continuous failure".

EU maiden yhteisissä lausunnoissa yleissopimusten soveltamisessa arvosteltiin Sudania, Kolumbiaa, Myanmaria, Valkovenäjä ja Zimbabwea. Tämän lisäksi Pohjoismaat kritisoivat Mauretaniaa todeten, ettei orjuus missään olosuhteissa ole puolustettavaa ja että hallituksen on viipymättä ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin sen loppumiseksi.

V TYÖSUOJELUN EDISTÄMISTÄ KOSKEVAA SOPIMUSTA KÄSITTELEVÄ KOMITEA

(Mikko Hurmalainen)

Komitearaportti: Provisional Record 18

Komitea valitsi puheenjohtajakseen osastopäällikkö Andras BEKESin Unkarin työministeriöstä. Työnantajaryhmän puheenjohtajaksi valittiin Casparus J. LÖTTER, Etelä-Afrikan tasavalta (BUSA).

Työntekijöiden varapuheenjohtajaksi valittiin Peg SEMINARIO, USA (AFL-CIO).

Suomen hallitusta edusti komiteassa, EU- työryhmässä ja IMEC-työryhmässä ylijohtaja Mikko Hurmalainen sosiaali- ja terveysministeriöstä, työnantajia asiantuntija Tapio Kuikko EK:sta ja johtaja Marjaana Valkonen SAK:sta.

Komitean työn alkuvaiheet

Työtoimisto oli laatinut tavanomaisen kyselyn perusteella esityksen ILO:n instrumentiksi, joka käsitti ehdotuksen sopimukseksi ja sitä täydentäväksi suositukseksi. Komitean olikin ensiksi päätettävä siitä mikä tulisi olemaan laadittavan instrumentin asema ILO:n työkaluvalikoimassa. Alkukeskustelussa työntekijäryhmä kannatti toimiston esitystä. Työnantajaryhmä puolestaan oli julistuksen kannalla perustellen sitä muun muassa aikaisempien työsuojelusopimusten ratifioineiden maiden vähäisellä määrällä. Työnantajaryhmä katsoi, että joustavalla julistusmallilla olisi useammalla hallituksella mahdollisuus edistää maansa työsuojeluoloja.

Hallitusten kannat jakautuivat. EU-ryhmässä julistusta kannattivat UK, Saksa ja Hollanti lähinnä työnantajaryhmän kertomin perustein. IMEC-ryhmässä tähän kantaan liittyivät muun muassa USA ja Kanada.

Asiassa suoritettiin työnantajaryhmän vaatimuksesta kirjallinen äänestys. Siinä työtoimiston esitys voitti äänin 335580 vastaan 221088 ääntä, 1974 äänen pidättäytyessä. Kaikki pohjoismaiset hallitukset, samoin muut kuin edellä mainitut EU-hallitukset äänestivät työtoimiston esityksen puolesta. Sitä vastustaneiden hallitusten ryhmään liittyi myös eräitä muita kuin edellä mainittujen maiden hallitusten edustajia.

Alkuvaiheen ratkaisun jälkeen työ eteni ripeästi ja pienehköjä muutoksia tehtiin pohjaesityksen teksteihin. Ongelmakohtiksi nousi työntekijäryhmän esitys työntekijöiden yleisiksi oikeuksiksi, jota työnantajaryhmän lisäksi vastusti hallitusryhmistä EU, IMEC ja Afrikan maat sekä muitakin.

Muutosesitysten käsittely

Komitean käsiteltäväksi esitettiin yhteensä 142 muutosta. EU-hallitusryhmässä puheenjohtajana toimi Luxemburgin edustaja Robert Huberty. Tämän ryhmän tavoitteena oli esityksiä tehdessään ja muita muutosesityksiä käsitellessään turvata mahdollisimman laaja sopimuksen ratifiointi. Tämän johdosta ryhmän politiikkana oli tekstin selkeys, pitäytyminen joustavassa sanamuodossa ja, ottaen huomioon sopimusluonnoksen puiteluonne, sopimusmääräysten pysyminen yleisellä tasolla. Sama näkökanta oli vallitsevana myös IMEC-maiden ryhmässä kuin myös Afrikan maiden hallitusryhmässä.

Muutosesitysten käsittely sujui nopeassa tahdissa hyvän yhteistyöhengen vallitessa. Merkittäviä asiallisia muutoksia perustekstiin ei kuitenkaan tehty perusteellistenkaan keskustelujen jälkeen. Kuitenkin työntekijäryhmä ilmaisi pettymyksensä siihen, ettei käsiteltävä instrumentti vastannut täysin heidän toiveitaan ja käsitystään työsuojelua edistävästä tarkoituksesta.

Instrumentin suositukseen sisältyy esitys niin sanotun kansallisen työsuojeluprofiilin laatimisesta. Profiililla tarkoitetaan yhteenvedoa ja analyysia kansallisesta työsuojelutilanteesta, jonka pohjalta kehitystyötä voidaan ohjelmallisesti suunnitella ja toteuttaa. Profiiliin tulisi sisällyttää muun muassa kansallinen toimintaverkosto, säädös rakenne, kehittämistoimenpiteet, tutkimus- ja kehittämisinstituutiot, henkilöresurssit, tilastot, työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen organisointi ja niiden tavoitteet ja ohjelmat samoin kuin luonnollisesti hallituksen politiikka ja sen ohjelmat. Profiilin tarkoituksena on selvittää kansallisille toimijoille asioiden tilanne kehittämistoimien tarvetta arvioitaessa. Se ei ole tarkoitettu vertailuaineistoksi ILO:n jäsenmaiden välille eikä järjestö käsittele tai arvioi sitä.

Suositus ohjaisi myös työjärjestöä edistämään kansallisia aktiviteetteja ja hyviä käytäntöjä. Suosituksen liitteenä on lista ILO:n aikaisemmin hyväksymistä sopimuksista ja suosituksista, joiden uudentamista suositellaan hallintoneuvostolle ja työtoimistolle.

EU-koordinaatio

EU-maiden hallitusryhmä kokoontui vielä 10.6.2005 keskustelemaan käydyn prosessin kokemuksista ja suunnittelemaan varautumista asian lopullisen käsittelyyn 2006. Päätettiin, että yhteydenpito järjestetään Luxemburgissa kokoontuvan Työsuojelun neuvon antavan komitean organisaation ympärille. Lopullista käsittelyä varten EU-ryhmä laatii heti seuraan kokouksen alussa annettavan julkilausuman EU-hallituksen tavoitteista ja tarkoituksista, josta selviää äänestyskäyttäytymisen perusteet. Väliaikana Itävallan hallituksen johdolla kehitetään sähköpostitse paitsi ko. julkilausuma myös muut taktiset elementit kokousmenettelyä varten.

Raportin hyväksyminen

Raportin hyväksymisen yhteydessä täysistunnossa 15.6.2005 pidetyissä puheenvuoroissa edellä kuvattu taktinen tilanne kertaantui; työntekijäpuoli edellytti enemmän yksityiskohtia ja hallitusten puheenvuoroissa korostettiin mahdollisimman laajan ratifioinnin merkitystä.

ILO-sopimuksen yhteys EU-politiikkaan

EU:n piirissä työsuojelualueella käynnistyy syksyllä **2005 uuden työsuojelustrategian** valmistelu. Samoin käsitellään komission esitystä **PROGRESS**-ohjelmaksi, joka yhdistää eri alueilla nyt olevat työsuojeluohjelmat yhden katon alle. Työsuojelun pääjohtajien ryhmän (*Director Generals of Occupational Safety and Health*) valmisteltavana on myös alun perin Pohjoismaiden hallitusten valmistama BSC-järjestelmään pohjautuva **Nordic Balance Score Board**-järjestelmä, joka osittain sisältää samoja elementtejä ILO:n järjestelmään nyt esitetyn profiilin kanssa. Sen on ottanut Pohjoismaiden lisäksi käyttöön ainakin Irlanti, Hollanti ja UK. Näin ollen EU-valmistelussa on osittain päällekkäisiä kohtia ja piirteitä ILO:n sopimus- ja suositusluonnoksen kanssa.

Merkitys Suomen kannalta

Lopullinen käsittely vuonna 2006 luonnollisesti ratkaisee sopimuksen merkityksen. Mikäli sisältö ei oleellisesti muutu ei sopimus edellyttäne nykyisestä poikkeavia ratkaisuja. Suomen edellä mainittu työsuojeluprofiili on tällä hetkellä jo valmisteilla.

VI KALASTUSSEKTORIN TYÖNTEON EHTOJA KÄSITTELEVÄ KOMITEA (Tarja Kröger)

Komitearaportti: Provisional Record 19, A, B

ILO:n 93. työkonferenssissa käsiteltiin kalastajien työoloja ja -ehtoja toista kertaa. Komiteatyön tavoitteena oli saada aikaan kalastusalalla sovellettava yleinen sopimus työn tekemisen ehdoista. Tavoitteena oli saada aikaan varsin kattava sekä henkilölliseltä soveltamisalaltaan että käsiteltävien asioiden osalta laaja sopimus. Sopimukseen oli tarkoitus liittää kolme liitettä, joissa olisi sopimusta täydentävät yksityiskohtaiset määräykset mm. työsopimuksen sisällöstä sekä kalastusaluksen asunto-oloille asetettavista vähimmäisvaatimuksista. Lisäksi sopimusluonnokseen liittyi sopimuksen sisällön tulkintaa ohjaava varsin laaja ja yksityiskohtainen suositus.

Komitea saavutti yksimielisyyden sopimuksen ja sen liitteiden ja suosituksen sisällöstä. Tyytyväisyys saavutettuun sopimustekstiin näytti olevan varsin laajaa. Sitä kiiteltiin sekä työnantaja- että työntekijäpuolelta. Tästä huolimatta sopimus ei kuitenkaan tullut hyväksytyksi yleisistunnossa. Asian käsittelyä jatketaan työkonferenssissa 2007.

Työskentely

Komitean puheenjohtajaksi valittiin portugalilainen *Fernando Ribeiro Lopes*. Hän jatkaa vuoden 2004 kesäkonferenssissa alkanutta puheenjohtajuutta. Komitean varapuheenjohtajiksi valittiin viimevuotiseen tapaan työnantajapuolelta *Rose Anang* Ghanasta sekä työntekijäpuolelta *Peter Mortensen* Tanskasta.

Komitean rinnalla työskenteli kolmikantainen työryhmä (working group) ja ns. drafting committee. Kaikki ryhmät työskentelevät yhtäaikaaisesti. Kun työryhmä sai pohdintansa valmiiksi, asia tuotiin koko komitean käsittelyyn. Työryhmän tehtävänä oli pohtia mm. liitteen I sisältö (length - grosstonnage), asunto-oloihin ja ruokaan liittyvät kysymykset sekä sosiaaliturvakysymykset.

Ennen asian käsittelyä komiteassa eri ryhmittymät hioivat kantojansa valmistelukokouksissa. EU-koordinaatioon osallistui EU-maiden lisäksi myös Norja. Kokouksissa etsittiin maiden yhteisiä kantoja ja useimmat muutosehdotukset sopimusluonnoksiin tehtiin kaikkien mukana olleiden EU-maiden nimissä. EU-koordinaatiota veti Hollannin edustaja *Wim Bel*.

Lisäksi hallitusten edustajilla on yhteiset valmistelukokoukset ennen varsinaisen komitean kokousta. Kokouksissa käsiteltiin aina kyseisenä päivänä koko komitean kokouksessa esillä olleet muutosehdotukset sopimusteksteihin. Hallitusryhmän puheenjohtajana toimi norjalainen *Thoralf Smefjell*. Koko komitean kokouksessa hän käytti hallitusedustajien yhteiset puheenvuorot.

Sekä EU-koordinaatio että hallitusten välinen valmistelu toimi tehokkaasi. EU-koordinaation puheenjohtajamaan johdolla käytiin epävirallisia neuvotteluja muiden hallitusedustajien sekä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kesken sosiaaliturvaan liittyvistä kysymyksistä, joista saavutettiin yhteisymmärrys.

Yleiskeskustelu

Komiteatyön aluksi käyty yleiskeskustelu oli varsin suppea. Työnantajapuoli ilmoitti olevansa vakuuttunut siitä, että sopimusta tarvitaan. Sopimuksen sisällölle työnantajat asettivat tavoitteeksi

sen, että se ottaisi mahdollisimman hyvin huomioon eri maiden erilaiset tarpeet ja että se olisi mahdollisimman laajasti ratifioitavissa.

Työntekijäpuoli asetti toiveita, että sopimuksen myötä kalastajien työolot ja -ehdot paranisivat. Joustavuuden nimissä ei voida työntekijäpuolen miestä poiketa yleisistä standardeista.

Myös hallitusedustajat painottivat sitä, että sopimuksen sisältö ei saisi asettaa esteitä sen ratifioimiselle. Tämän vuoksi valmistelussa on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota sopimusmääräysten yleisyystasoon. Mitä yksityiskohtaisempia määräykset ovat, sitä useammalle maalle se voi asettaa tosiasiallisen ratifiointiesteen.

Sopimusmääräysten yksityiskohtainen käsittely

Jo ensimmäisen konferenssiwiikon aikana sopimuksen preambulaan tehtiin muutama tarkennus, kuten viittaus yleissopimuksen 185 artiklan 1 kohtaan kolme (eikä koko sopimukseen; sopimus koskee merenkulkijoiden henkilöllisyystodistusta), sekä viittaus ”United Nations Convention on the Law of the Sea”- sopimukseen. Niin ikään viitattujen sopimusten joukkoon lisättiin sosiaaliturva-sopimus 102, artiklaa 77 koskevin poikkeuksin.

Sopimuksen 1 artiklassa on sopimuksen kannalta olennaiset määritelmät. Käsittelyssä hyväksyttiin muutokset kohtiin (h), (l) ja (m). Kohta (h) koskee uuden aluksen määritelmää. Määritelmä kytkettiin siihen ajankohtaan, jolloin sopimus tulee voimaan kussakin maassa eikä siis sopimuksen yleiseen voimaantuloajankohtaan. Kohtaan (l) hyväksyttiin täysin tekninen muutos ja kohdassa (m) määriteltiin uudella tavoin ”recruitment” ja ”placement service”.

Sopimusluonnoksesta poistettiin kansainvälisen matkan määritelmä ja kansainvälisen matkan vaikutusta tarkastellaan erikseen kunkin sellaisen artiklan osalta, joissa kansainvälisellä matkalla on merkitystä (määräyksestä riippuen kriteerinä on aluksen liikennöntialue, käynti ulkomaan satamassa, matkan kesto, aluksella olevien kalastajien määrä ja aluksen tyyppi).

Sopimuksen soveltamisala kattaa sekä työsuhteiset kalastajat että ammatinharjoittajat. Kotitarvekalastajat ja harrastelijat jäävät sopimuksen ulkopuolelle.

Sopimuksen 3 artiklan mukaan jäsenvaltio voi sulkea koko sopimuksen tai tiettyjen määräysten soveltamisalan ulkopuolelle tietyt kalastajaryhmät sekä joella, järvellä ja kanavilla tapahtuvan kalastuksen.

Sopimuksessa on erilaisia määräyksiä eri kokoisille aluksille. Aluksen koko on pääsääntöisesti määriteltä metreinä. Kansallisen viranomaisen määräyksestä luokittelussa voidaan tietyin edellytyksin ja tietyissä tapauksissa käyttää gt:tä. Tämän vuoksi eri mittaustapojen välille oli laadittava vastaavuustaulukko (Annex I). Komitean kokouksessa hyväksyttiin työnantajapuolen kompromissiesityksenä 24 metrin vastaavuudeksi 175 tonnia.

Artiklat 3-12 hyväksyttiin käytännössä muutoksitta (mukaan lukien aluksen omistajan ja kapteenin velvollisuutta koskevat kohdat). Eniten keskustelua herätti työntekijän vähimmäisikä koskevat määräykset (määräysten suhde muihin ILO:n sopimuksiin). Asiasta saatiin toimiston oikeudellinen lausunto, jonka jälkeen määräys hyväksyttiin toimiston esittämässä muodossa. Lähtökohtana on kalastajilta vaadittava 16 vähimmäisikä. 15-vuotias, joka ei enää ole oppivelvollinen, voi osallistua työharjoitteluun. Lisäksi 15-vuotias voi tehdä kevyttä työtä osan kesälomastaan. Vaarallista työtä ei saa teettää alle 18-vuotiaalla. Lisäksi rajoitetaan alle 18-vuotiaan yötyön tekemistä.

Lääkärintarkastusta koskevat artiklat hyväksyttiin ilman sisällöllisiä muutoksia. Isommille aluksille (24 m ja yli) hyväksyttiin tiukemmat vaatimukset.

Sopimuksen 13 ja 14 artikloissa on määräykset aluksen miehitykselle asetettavista vaatimuksista sekä kalastajan oikeudesta riittävään lepoon. Vähintään kolme päivää merellä oleville aluksille hyväksyttiin vähintään 10 tunnin lepoaika kutakin 24 tuntia kohden ja 77 tunnin lepoaika seitsemän päivän jaksoa kohden. Viranomaisen voi kuitenkin määrätyistä syistä myöntää poikkeuksia lepoaikamääräyksistä.

Sopimuksessa on määräykset kalastajan työntekosopimuksesta. Työntekosopimuksen sisällölle asetettavista hyvinkin yksityiskohtaisista vaatimuksista on määräykset Annex II:ssa. Kohdat vastaavat käsittelyssä olevan erityyppökonvention määräyksiä. Lisäksi sopimuksessa on artiklat kalastajan oikeudesta saada apua sopimusta solmittaessa ja velvollisuudesta säilyttää sopimus aluksella. Silloin kun aluksella työskentelee yksin yrittäjäkalastaja, sopimusta koskevia määräyksiä ei sovelleta.

Sopimuksessa on edelleen määräykset kalastajan kotiuttamisesta ja uudelleen palkkaamisesta sekä palkan maksamisesta.

Sopimuksen V osassa ovat asunto-oloja ja ruokaa koskevat 4 artiklaa. Lisäksi 28 artiklan kautta myös Annex III olevat määräykset tulevat jäsenvaltiota sitoviksi. Annex III:ssa on yhteensä 79 eri paragraafia lukuisine alakohtineen.

Sopimuksen VI osassa ovat sairaanhoitoa, työturvallisuutta ja onnettomuuksien ehkäisyä koskevat määräykset. Sosiaaliturvan osalta lähtökohtana on, että jokainen jäsenvaltio turvaa alueellaan asuvalle kalastajalle vähintään samantasoisena sosiaaliturvan kuin muille työntekijöille. Muulla työntekijällä tarkoitetaan joko työsuhteessa olevaa tai itsenäisenä yrittäjänä toimivaa (vertailukohta määräytyy työntekijän statuksen mukaan). Jos jäsenvaltiolla ei ole tällä tavoin järjestettyä sosiaaliturvaa, siihen pitää pyrkiä askel askeleelta.

Niille kalastajille, jotka eivät asu jäsenvaltion alueella tulee sosiaaliturva järjestää bilateraalisiin tai multilateraalisiin sopimuksiin kansallisen lain ja käytännön asettamissa rajoissa. Mainitun sosiaaliturvan tasoa määrittää tasapuolisen kohtelun periaate. Lisäksi sopimuksessa on määräys, jonka mukaan mm. EU-maat voivat säilyttää oman sosiaaliturvasäännöstönsä.

Lisäksi sopimuksessa on artikloja työperäiseen sairauteen, tapaturmaan ja kuolemantapaukseen liittyvästä suojasta.

VII NUORTEN TYÖLLISYYTTÄ EDISTÄVÄ KOMITEA

(Stina Modeen)

Komitearaportti: Provisional Record 20

Suomen delegaatit: Stina Modeen, TM, Mikko Räsänen, EK, Salla Heinänen, AKAVA

Komitean puheenjohtajaksi valittiin Algerian entinen työ- ja sosiaaliturvaministeri Mohamed Larbi ABDELMOUMENE ja varapuheenjohtajiksi Peter ANDERSON (työnantajat, Australia) sekä Sharan BURROW (työntekijät, Australia).

Komitean työskentely

Komitean istunnot alkoivat 31.5., jolloin komitea sopi työohjelmastaan ja aikatauluista. Komiteatyöskentelyyn osallistui 75 hallituksen edustajaa, 53 työnantajien ja 54 työntekijöiden edustajaa. Ensimmäinen viikko käytettiin yleiskeskusteluun, jonka pohjalta drafting-ryhmä työsti ehdotuksen konklusioiksi. Komitea hyväksyi päätelmät 14.6.

Yleiskeskustelu

Nuorisotyöllisyys ei ole poliittisesti eikä sisällöllisesti ns. arka aihe, joten suuria näkemuseroja ei esiintynyt. Keskustelu oli rakentavaa ja käytetyt puheenvuorot pitkälle samansuuntaisia. Kehitysmaiden puheenvuoroissa korostui köyhyyden poistaminen ja nuorten ikäluokkien työllistymistä tukevat laajat toimenpideohjelmat.

Työntekijöiden puheenvuoroissa ehdotettiin, että viime lokakuussa pidetyssä kolmikantaisessa nuorisotyöllisyyttä käsitelleessä kokouksessa hyväksytyt konklusiot voisivat toimia tämän komitean raportin ensimmäisenä osana. Toinen osa muodostuisi kehitysmaiden ongelmien ratkaisuun ehdotetuista toimista.

Työnantajat nostivat esille työllistettävyyden parantamisen, koulutusjärjestelmien kehittämisen paremmin vastaamaan työelämän tarpeita sekä yrittäjyyden edistämisen. Työnantajat jakoivat 16-osaisen työkalupakin, jonka avulla niin työnantajat kuin nuoret itsekkin voisivat lisätä työllisyyttä ja parantaa työllistettävyyttä.

Hallitusten puheenvuorot jakautuivat teollistuneiden maiden analyysihin ja hyvien esimerkkien esittelyyn, kun taas kehitysmaiden, erityisesti Afrikan puheenvuoroissa keskityttiin kuvaamaan nuorten tilannetta esimerkkien kautta. Koulutus ei ole kaikkien saatavilla, HIV/AIDS tekee tuhojaan, työtä ei ole ja nuorten köyhyys lisääntyy. Monet maat pyysivät ILOlta tukea ongelmiensa ratkaisemiseksi.

EU-koordinaatio toimi tehokkaasti; kokouksia oli kaksi joka päivä. Lisäksi IMEC-maat kokoontuivat päivittäin. EU:n puheenvuorot piti Luxemburg ja IMECin Kanada.

Yleiskeskustelun jälkeen komitea käsitteli ILO:n raportissa esitetyt viisi kysymystä. Käsittely oli laaja ja yksityiskohtainen. Näidenkin kysymysten osalta EU ja IMEC koordinoivat jäsenmaiden kannat. Pohjoismaiden kontribuutioissa korostuivat aktiivinen työmarkkinapolitiikka ja sosiaalidialogi. EU:n uudet jäsenmaat eivät osallistuneet runsaslukuisina koordinaatioon. Ranska käytti runsaasti myös omia puheenvuoroja korostaen heikkoa työllisyystilannettaan.

Drafting-ryhmän työ

Drafting-ryhmän kokoonpanosta IMEC-maat pääsivät yhteisymmärrykseen. Tanska ja UK valittiin EU:n maista, toinen varsinaiseksi ja toinen varajäseneksi.

Kaiken kaikkiaan drafting-ryhmään tulivat valituiksi:

Työnantajat: Kanada, Gabon, Kroatia, Etelä-Afrikka, Australia (varalla Hollanti ja USA)

Työntekijät: Nigeria, UK, Kanada, Kroatia, Australia (varalla Belgia)

Hallitukset: Nigeria, Norsunluurannikko, Uruguay, Jamaika, Uusi Seelanti, Tanska, UK ja USA.

Drafting-ryhmä työskenteli tiiviisti yli viikonlopun ja sai valmiiksi päätelmäluonnoksen, joka vietiin takaisin komiteaan.

Päätelmäluonnoksen käsittely

Muutosesityksiä päätelmäluonnokseen tehtiin yli 200, jotka kaikki käsiteltiin komitean istunnoissa. Lisäksi komitean istunnoissa tehtiin useita lisäehdotuksia (sub amendments), jotka kaikki käsiteltiin. Drafting-ryhmä kertoi käyneensä perusteelliset keskustelut ongelmakysymyksistä, joten päätelmissä oli paljon kohtia, joiden muuttaminen oli hankalaa. Työskentely oli kuitenkin rakentavaa ja ratkaisuja haettiin hyvässä hengessä. Varsinaisia riitakysymyksiä ei ollut vaan kaikki osapuolet hakivat ratkaisuja, joilla nuorisotyöllisyyden edistämiseksi löydettäisiin mahdollisimman tehokas toimintaohjelma ja välineet.

Päätelmäluonnoksessa oli useita kohtia, jotka olivat ongelmallisia kehitysmailla, erityisesti Afrikan maille, minkä vuoksi kaikki hallitusedustajat pitivät yhteisiä kokouksia yhteisten kantojen löytämiseksi.

EU-IMEC -koordinaatiokokouksissa onnistuttiin löytämään muotoilut, jotka sopivat kaikille. Kehitysmaiden kanssa löydettiin ongelmakohdat ja niihin hyväksyttävissä olevat muotoilut. EU:n komissio auttoi EU-maita oikean terminologian löytämiseksi esim. kauppa- ja rahoitus-kysymyksissä.

Päätelmien sisältö

Päätelmät rakentuivat kolmesta osasta: haasteista, hyvin toimivista ohjelmista ja esimerkeistä sekä ILO:n toimintaohjelmasta tuleville vuosille. Komitea oli yksimielinen siitä, että uusia instrumentteja erityisesti nuorille ei enää tarvita, vaan nuoret tulee sisällyttää ILO:n kaikkiin instrumentteihin ja toimintaan.

Vaikkeimpia kysymyksiä oli kehitysmaiden velkaongelmien ratkaiseminen ("debt cancellation vai debt relief"). Lopulta päädyttiin esittämään "debt relief, including cancellation", joka lopulta hyväksyttiin komiteassa.

Komitea päätyi myös tukemaan kaikkia ponnisteluja YK:n vuosituhattavoitteiden (Millennium Development Goals) uudistamiskeskustelussa syyskuussa 2005. Työllisyys (Decent work for all, including the young) tulisi saada osaksi vuosituhattavoitteita. Työllisyys nähtiin parhaana keinona köyhyyden poistamiseksi, minkä vuoksi se tulisi laajasti saada mukaan.

Työkonferenssin asialista

1. (a) Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja pääjohtajan raportit
(b) Globaaliraportti pakkotyön poistamisesta
2. Vuosien 2006-07 ohjelma ja budjetti sekä muut taloudelliset kysymykset
3. Informaatio ja raportit yleissopimusten ja suositusten soveltamisesta
4. Työturvallisuutta ja -terveyttä koskeva raportti sekä siihen liittyvän jäsenmaille osoitetun kyselylomakkeen tulokset. Uuden instrumentin hyväksyminen (ensimmäinen käsittely)
5. Työskentely kalastussektorilla - Pyritään hyväksymään yleissopimus, jota täydentäisi suositus (toinen käsittely)
6. Nuorisotyöllisyyden edistäminen (yleiskeskustelu)

**INTERNATIONAL LABOUR CONFERENCE
(93rd SESSION, GENEVA, 31 MAY - 16 JUNE 2005)**

FORM FOR CREDENTIALS OF DELEGATIONS

Please return all 8 pages to the Office of the Legal Adviser of the International Labour Office
4, route des Morillons, CH-1211 GENEVA 22
Fax: +41 22 799 85 70
BEFORE 16 MAY 2005
(see enclosed note, section 3)

Name of country: **FINLAND**

Government delegation

For each person, please indicate, in order, Mr./Mrs./Ms., surname, first name(s) and full title

MINISTER(S) ATTENDING THE CONFERENCE

See enclosed note, section 5.a.

Ms. FILATOV, Tarja, Minister of Labour

PERSONS ACCOMPANYING THE MINISTER(S)

See enclosed note, section 5.b.

Mr. HIMANEN, Vesa, Ambassador and Permanent Representative,
Permanent Mission of Finland, Geneva

Ms. LEHTO-KOMULAINEN, Katja, Adviser to the Minister, Ministry of Labour

DELEGATES

See note, section 5.c.

Mr. SALMENPERÄ, Matti, Director, Working Environment Policy Department,
Ministry of Labour

Ms. MODEEN, Stina, Ministerial Adviser, Ministry of Labour

ADVISERS AND SUBSTITUTE DELEGATES

See note, sections 5.d. and 5.e.

Ms. MATTILA, Satu, Minister Councillor, Permanent Mission of Finland, Geneva

Ms. REPONEN, Tarja, Director, Ministry for Foreign Affairs

ADVISERS

Mr. HURMALAINEN, Mikko, Director General, Ministry of Social Affairs and Health
 Ms. SAASTAMOINEN, Liisa, Senior Officer, Legal Affairs, Ministry of Labour
 Ms. KRÖGER, Tarja, Senior Adviser, Legislative Affairs, Ministry of Labour

PERSONS APPOINTED IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 2.3 (i)

See note, section 5.f.

-

REPRESENTATIVES OF A STATE OR PROVINCE OF A FEDERAL STATE

See note, section 5.g

OTHER PARTICIPANTS

See note, sections 5.h. and 5.i.

Mr. TIILIKAINEN, Kimmo, Member, Employment and Equality Committee, Parliament
 Ms. RAUHALA, Leena, Member, Employment and Equality Committee, Parliament
 Ms. RISIKKO, Paula, Member, Employment and Equality Committee, Parliament
 Mr. TYNKKYNEN, Oras, Member, Employment and Equality Committee, Parliament
 Ms. BÄCKSTÖM, Ritva, Council to the Committee of Employment and Equality, Parliament

Employers' delegation

DELEGATE

See note, section 5.c.

Mr. RISKI, Seppo, Director, Confederation of Finnish Industries EK

ADVISERS AND SUBSTITUTE DELEGATES

See note, sections 5.d. and 5e.

Ms. ETU-SEPPÄLÄ, Minna, Senior Adviser, Confederation of Finnish Industries EK

ADVISERS

Mr. KUIKKO, Tapio, Senior Legal Adviser, Confederation of Finnish Industries EK
 Mr. RÄSÄNEN, Mikko, Senior Adviser, Confederation of Finnish Industries EK

PERSONS APPOINTED IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 2.3 (i)

See note, section 5.f.

-

OTHER PARTICIPANTS

See note, section 5.i.

-

Worker's delegation**DELEGATE**

See note, section 5.c.

Ms. VALKONEN, Marjaana, Director for International Affairs, Central Organization of Finnish Trade Unions

ADVISERS AND SUBSTITUTE DELEGATES

See note, sections 5.d. and 5e.

Ms. AHOKAS, Heli, Head of Collective Bargaining, LL.M, Finnish Confederation of Salaried Employees

ADVISERS

Ms. HEINÄNEN, Salla, International Secretary, Confederation of Unions for Academic Professionals in Finland

Mr. RUSANEN, Jorma, Head of the Legal Section, Central Organization of Finnish Trade Unions

PERSONS APPOINTED ACCORDANCE WITH ARTICLE 2.3. (i)

See note, section 5.f.

-

OTHER PARTICIPANTS

See note, sections 5.h. and 5.i

-

FINLAND

**93rd SESSION OF THE INTERNATIONAL LABOUR CONFERENCE
31.5. - 16.6.2005**

COMMITTEES

<i>Committee</i>	<i>Government delegate</i>	<i>Employers' delegate(s)</i>	<i>Workers' delegate(s)</i>
<i>Finance Committee</i>	Matti Salmenperä		
<i>Global Report/The Elimination of forced and compulsory labour</i>	Matti Salmenperä Tarja Reponen	Seppo Riski	Marjaana Valkonen
<i>Application committee</i>	Liisa Saastamoinen	Minna Etu-Seppälä	Heli Ahokas Jorma Rusanen
<i>Occupational safety and health - Development of a new instrument establishing a promotional framework in this area</i>	Mikko Hurmalainen	Tapio Kuikko	(Marjaana Valkonen) Salla Heinänen
<i>Work in the fishing sector (standard setting, 2nd discussion)</i>	Tarja Kröger		Heli Ahokas
<i>Promoting youth employment - General discussion based on an integrated approach</i>	Stina Modeen	Mikko Räsänen	Salla Heinänen

**Statement by Ms. Tarja FILATOV
Minister of Labour, Finland
93rd International Labour Conference
Geneva, 7 June 2005**

Mr President,

I fully agree with the report of the Director General that the changes in the world markets lead to rapid changes in working life as well. (The labour market and the demands of working life are changing.) The anticipation of change is often difficult, as companies and jobs move from one country to another, the chains of production reaching from one continent to another.

Yet, globalization is a reality, and the discussion about it and its impacts are part of the political discussion. What is new and encouraging is the fact that although the differences in views concerning the nature and impacts of globalization are still wide in the world, the readiness for a joint dialogue has increased. The actors considered as opponents of globalisation are beginning to speak the same language opening a new stage in the governance of globalization.

The ILO World Commission's report provides a comprehensive and balanced assessment of the positive and negative impacts of globalization. We can and must produce impacts on globalisation. It is not too late for political action.

Globalization is a process of change: the dependences of different actors are intensified, and the impacts are faster regardless of the geographical

distance. This mutual dependency is a central feature of globalization. Dependency is a basis for worldwide cooperation.

Such factors as clean air and environment, peace, justice, social togetherness, health, stability, a functioning trade environment, and above all decent work contribute to the security of the states in the world and to the wellbeing of their citizens. Work is the best way to eliminate poverty and raise welfare.

Finland aims at actively promoting a just and balanced global development. We support the endeavours of the UN to eradicate worldwide poverty and to share welfare in a more equal way. The aim of the government of Finland is to achieve coherence between the different policy sectors in order to reach the same overall objectives.

The governance of globalization should be based on jointly agreed rules supporting sustained development, which above all cover human rights, the basic rights of working life, and the protection of environment.

Mr President,

When developing measures for the maximization of the positive impacts of globalization and for the minimization of negative ones, the corporate social responsibility, the thought of good ‘enterprise citizens’, is often brought up. Good enterprise citizenship obliges considering the workers’ position, security and working environment. On the other hand, it has also been asked whether the nationality or domicile of companies in the globalised world has any significance. For this reason, I would like to underscore that without functioning local economies there are no decent

world markets. And without functioning local services, the functioning of global enterprises will be negatively affected.

National economies functioning on a sustainable basis require democracy and good administration as well as a sufficient income base. The companies that best implement corporate social responsibility understand this. It is important for them to support local cultures and ensure decent working conditions. Confidence in the income received from work and in the job security is the basis for good working life all over the world. The ILO is to be congratulated for the fact that it has been able to further strengthen this message in the last few years.

Participation and dialogue based on the organization of workers form a central part of the framework that builds confidence. For this reason, it is a subject of special concern that membership to unions has been on the decrease also in developed industrial countries. This threatens the stability of confidence. We have a worldwide challenge: The core labour standards cannot become a reality merely on the basis of governmental declarations. They only live in circumstances where the social partners can organize themselves, and where a balanced discussion on the terms of employment can be held. In global competition, there are not necessarily sufficient prerequisites for this dialogue without the support and encouragement of the governments.

Mr President,

In promoting decent work the developing countries should be supported in making good use of their knowledge and production capacity. At present the rules and the financial architecture of international trade are

not as democratic and complete as would be needed in achieving this objective.

To accelerate the rate of growth there is also a need for development aid that more accurately takes into consideration the employment needs of the developing countries. Without the strong engagement of the International Labour Organization this will hardly be successful. It is the time to forget the disputes on the mandates of international organizations, but instead increase the cooperation and thus strengthen the economy of developing countries suffering from poverty. We should also get representatives of employers and workers more intensively involved in this work.

Thank you, Mr President.

**Governing Body Elections 2005-2008
Results**

<p>Africa 6 Regular / 7 Deputies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cameroon 2. Kenya 3. Malawi 4. Morocco 5. Nigeria 6. South Africa <ol style="list-style-type: none"> 1. Burundi 2. Côte d'Ivoire 3. Ethiopia 4. Mozambique 5. Senegal 6. Tunisia 7. Uganda 	<p>Americas 5 Regular / 6 Deputies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argentina 2. Canada 3. Cuba 4. El Salvador 5. Peru <ol style="list-style-type: none"> 1. Barbados 2. Chile 3. Honduras 4. Mexico 5. Trinidad and Tobago 6. Venezuela
<p>Asia 4 Regular / 8 Deputies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Australia 2. Philippines 3. Saudi Arabia 4. Sri Lanka <ol style="list-style-type: none"> 1. Cambodia 2. Iran, Islamic Republic of 3. Jordan 4. Korea, Republic of 5. Kuwait 6. Pakistan 7. Singapore 8. Viet Nam 	<p>Europe 3 Regular / 7 Deputies</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belarus 2. Romania 3. Spain <ol style="list-style-type: none"> 1. Czech Republic 2. Finland 3. Greece 4. Ireland 5. Hungary 6. Netherlands 7. Poland

Employers' electoral college 2005-2008
Monday 6 June 2005
Results

Regular members:

Mr. P. Anderson (Australia)
 Mr. B. Boisson (France)
 Mr. A. Dahlan (Saudi Arabia)
 Mr. D. Funes de Rioja (Argentina)
 Ms. R. Goldberg (United States)
 Ms. R. Hornung-Draus (Germany)
 Mr. A. Jeetun (Mauritius)
 Mr. M. Lambert (United Kingdom)
 Mr. D. Lima-Godoy (Brazil)
 Mr. A. M'Kaissi (Tunisia)
 Mr. B. Nacoulma (Burkina Faso)
 Mr. T. Suzuki (Japan)
 Mr. A.W. Tabani (Pakistan)
 Mr. G. Trogen (Sweden)

Deputy members:

Mr. I.P. Anand (India)
 Ms. F. Awassi Atsimadja (Gabon)
 Mr. M. Barde (Switzerland)
 Mr. L.T. Chen (China)
 Mr. B. De Arbeloa (Venezuela)
 Mr. O. Eremeev (Russian Federation)
 Mr. A. Finlay (Canada)
 Mr. S. Goh Hock Li (Singapore)
 Mr. W.A. Hilton-Clarke (Trinidad & Tobago)
 Ms. L. Horvatic (Croatia)
 Mr. A. de Koster (Belgium)
 Mr. J.M. Lacasa Aso (Spain)
 Mr. K. Mattar (United Arab Emirates)
 Mr. El M. Megateli (Algeria)
 Mr. O. Oshinowo (Nigeria)
 Mr. J.A. de Regil (Mexico)
 Mr. G. Ricci Muadi (Guatemala)
 Mr. L. Traore (Mali)
 Mr. V. Van Vuuren (South Africa)

Workers' electoral college 2005-2008
Monday 6 June 2005
Results

Workers Titulars:

Ms. S. Burrow (Australia)
Mr. R. Diallo (Guinea)
Ms. B. Byers (Canada)
Mr. N. Adyanthaya (India)
Ms. U. Engelen-Kefer (Germany)
Mr. J.R. Gomez (Colombia)
Mr. S. Steyne (United Kingdom)
Mr. U. Edström (Sweden)
Mr. S. Nakajima (Japan)
Mr. A. Oshiomhole (Nigeria)
Mr. A. A. Sidi Said (Algeria)
Mr. L. Trotman (Barbados)
Mr. E. Sidorov (Russian Federation)
Mr. J. Zellhoefer (United States)

Workers Deputies:

Mr. G. Martinez (Argentina)
Ms. H. Anderson Navarez (Mexico)
Ms. C. Brighi (Italy)
Mr. N. Goulart (Brazil)
Mr. K. Ahmed (Pakistan)
Mr. M. Al-Ma'ayta (Jordan)
Ms. C. Pandeni (Namibia)
Mr. E. Patel (South Africa)
Mr. T. Etty (Netherlands)
Mr. B. Hossu (Romania)
Mr. M. Blondel (France)
Ms. A. Garcia (Angola)
Mr. R. Silaban (Indonesia)
Mr. L. Ongaba (Uganda)
Mr. A. Palanga (Togo)
Ms. H. Yacob (Singapore)
Mr. B. Canak (Serbia and Montenegro)
Mr. A. Husain (Bahrain)
Mr. L. Basnet (Nepal)

ILO:n hallintoneuvoston 293. kokous 17.6.2005 Genevessä

Suomen osallistajat: Matti Salmenperä, Stina Modeen, TM

ILO:n hallintoneuvoston 293. kokous pidettiin työkonferenssin päätyttyä Genevessä 17.6.2005. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi kaudelle 2005-2006 valittiin Argentiinan työministeri Carlos A. Tomada. Tomada on koulutukseltaan lakimies, jolla on pitkä kokemus työmarkkina- ja työehtosopimuspolitiikasta. Argentiinan työministerinä Tomada on ollut vuodesta 2003.

Avauspuheenvuorossaan ministeri Tomada viittasi Argentiinassa vallitsevaan eri politiikkalohkojen konvergenssiin, ILO:n periaatteiden huomioon ottamiseen ihmisarvoisen työn edistämiseksi ”naisten ja miesten pyrkiessä ei enempää eikä vähempää kuin kohti ihmisarvoista elämää.” Globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden ja ihmisarvoisen työn edistäminen tulisi olla keskeinen tavoite kaikissa maissa.

Sir Leroy Trotman (Barbados) valittiin uudelleen työntekijöiden puhemieheksi. Samoin uudelleen valittiin Daniel Funes de Rioja (Argentiina) työnantajien puhemieheksi, molemmat kaudelle 2005-2006.

Hallintoneuvosto on ILO:n korkein toimeenpaneva elin ja kokoontuu kolmesti vuodessa Genevessä (maaliskuussa, kesäkuussa ja marraskuussa). Se tekee päätöksiä toimenpideohjelmista ja budjetista 178 jäsenmaata käsittävässä ILO:ssa sekä päättää työkonferenssien asialistoista.

Yhdistymisvapauskomitea (CFA)

Yhdistymisvapauskomitean jäsenten vaalista muodostui pitkä prosessi, kun hallitusten ehdokkaita oli enemmän kuin vapaita paikkoja (kolme varsinaista, kolme varajäsentä). Pitkien neuvottelujen ja keskustelujen jälkeen valituiksi tulivat Chile, Senegal ja Ranska (varsinaiset jäsenet) ja Venezuela, Japani ja **Suomi** (varajäsenet). Venezuelan valintaa paheksuivat sekä työnantajat että työntekijät, sillä rikkomuksia on siellä ollut runsaasti. Afrikan maat olivat valmiit luopumaan toisesta ehdokkaastaan, mutta edellyttivät, että Eurooppa tyytyy seuraavalla kaudella yhteen paikkaan. Suomesta komiteaan oli ehdolla professori Niklas Bruun, joka siis tuli valituksi kaudelle 2005-2008.

Raportissaan komitea kiinnitti huomiota Kambodzaan, Kolumbiaan, Iraniin, Myanmariin ja Zimbabween näiden rikkeistä yhdistymisvapautta kohtaan. Loukkaukset ovat olleet vakavia (ammattiyhdistysaktiivien murhia, väkivallantekoja, pidätyksiä, irtisanomisia, vangitsemisiä jne). Kyseisten maiden hallituksia kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin yhdistymisvapauden kunnioittamiseksi jatkossa. ILO on valmis tarvittaessa tukemaan toimintaa ns. teknisen avun muodossa.

Hallintoneuvoston muihin komiteoihin Suomi osallistuu varsinaisena jäsenenä: CFA, ESP ja LILS ja varajäsenenä: STM ja TC.

Konferenssin menettelytapoja koskenut keskustelu jatkui tässäkin hallintoneuvoston kokouksessa. Erityisesti täysistuntokeskustelun ja globaaliraportin käsittelyn osalta esiintyy jatkuvaa tyytymättömyyttä: Globaaliraporttia koskevassa keskustelussa ei monista yrityksistä huolimatta saada aikaan tavoiteltua interaktiivisuutta. Monissa puheenvuoroissa viitattiin siihen, että tässä onnistuttiin paremmin eräissä "sivutapahtumissa" (erityisesti työaikojen kehitystä käsitelleessä panelissa). IMEC-maat käyttivät puheenvuoron, jossa kiinnitettiin huomiota moniin, erityisesti ajankäyttöön liittyviin turhiin kustannustekijöihin. Myös täysistuntokäsittelyyn tulisi hakea uusia muotoja. Tätä varten esitettiin asetettavaksi erityinen epävirallinen kolmikantainen valmisteluryhmä.

KV Modeen Stina

28.06.2005

Asia/Otsikko

EU:n epävirallinen työministerikokous Genevessä 9.6.2005

Kokous

Epävirallinen työministerikokous; 09.06.2005

Suomen edustajat

Matti Salmenperä, TM

Stina Modeen, TM

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Osallistujaluettelo

Puheenjohtajavaltio Luxemburg järjesti kansainvälisen työjärjestön ILO:n työkonferenssin yhteydessä epävirallisen työministerikokouksen työllisyyden kansainvälistymisestä ja globalisaation haasteista. Kokoukseen osallistuivat myös tynöantaja- ja palkansaajajärjestöjen edustajat. Pääpuhujaksi oli kutsuttu työllisyyskomissaari Vladimir Spidla.

Keskusteluissa korostuivat globalisaation aiheuttamat uhkakuvat ja kansalaisten kokema luottamuspulla, mikä näkyi esim. Ranskan kansanäänestyksessä. Globalisaatio ja yritysten uudelleenjärjestelyt voivat kuitenkin tuoda mukanaan myös etuja. Euroopan työllisyysstrategiaa Lissabonin strategian ohella pidettiin erinomaisina väylinä toteuttaa uudistuksia, joilla parannetaan työmarkkinoiden toimintaa ja yritysten toimintaympäristöä. EU ja ILO ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita toiminnassaan ihmisarvoisen työn (decent work) edistämiseksi. Kansainvälisten järjestöjen väliseen yhteistyöhön tulisi laajemminkin saada enemmän yhteishenkeä ja yhteisiä tavoitteita.

Puheenjohtajavaltio Luxemburg järjesti ILO:n työkonferenssin yhteydessä epävirallisen ministerikokouksen EU:n ja ILO:n yhteisistä tavoitteista globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden edistämiseksi.

Puheenjohtajavaltio oli yhdessä ILO:n sihteeristön kanssa valmistellut kokoukseen tausta-asiakirjan ”The internationalisation of employment: a challenge for a fair globalisation?”

Kokoukseen oli kutsuttu kaikki EU-maiden (ml. Bulgaria, Romania, Turkki ja Kroatia) työministerit, sekä työnantajajärjestöjen ja palkansaajajärjestöjen edustajat. ILO:a edustivat pääjohtaja Somavia sekä aluejohtaja Friedrich Buttler, ja EU:n komissiota työllisyyskomissaari Vladimir Spidla sekä pääjohtaja Odile Quintin. (Osallistujaluettelo puhe liitteenä. Spidlan puhe ja tausta-asiakirja saatavissa työministeriöstä/Seija Ranta). Kokouksen puheenjohtajana toimi Luxemburgin työministeri Francois Bildgen.

Komissaari Spidla kiitteli puheessaan ILO:n toimintaa ihmisarvoisen työn edistämiseksi maailmanlaajuisesti. Ihmisarvoinen työ (decent work) tulee saada asialistalle kaikissa asiayhteyksissä - esimerkkinä hän käytti yritysten yhteiskunnallista vastuuta. Yritysten uudelleen järjestelyt on varsin ajankohtainen aihe; Euroopassa menetetään noin 15 000 työpaikkaa päivittäin, kun yritykset siirtävät tuotantoaan muualle. Tuotanto voi tapahtua missä tahansa tavaroiden ja palvelujen liikkua yhä laajemmin. Spidla kertoi perustaneensa uudelleenjärjestelyjä pohtivan foorumin (European Forum for Restructuring), joka tulee monitoroimaan säännöllisesti tilanteen kehitystä ja ylläpitämään siihen liittyvää tietokantaa. Spidla sanoi myös asettavansa toiveet korkealle kansallisten ihmisarvoista työtä käsittelevien ohjelmien laatimiseen (ILO National Decent Work Programmes).

Ranskan ministeri Gerard Larcher käytti ministerien avauspuheenvuoron, jossa hän vaati globalisaatiolta oikeudenmukaisuutta. Ranskan kansanäänestys osoitti, että 75% ranskalaisista pelkää globalisaatiota ja sen seurauksia. Globalisaatio on noussut yleiseen keskusteluun 1990-luvulla. Esimerkkinä hän mainitsi, että valmistuskustannukset Euroopassa voivat olla suuremmat kuin itse raaka-aine. Valmistus on siten siirtymässä pois teollistuneista maista, kilpailu kovenee ja yritykset siirtävät toimintonsa ulos. Tarvitaan korkean teknologian politiikkaa sekä sosiaalipoliittisia toimia (European social model), jotta kehitystä voidaan hallita.

Työmarkkinaosapuolten edustajat Francois Perigot (työnantajat) sekä Ursula Engelen-Keefe (palkansaajat) pitivät tausta-asiakirjan analyysia oikeasuuntaisena, sekä realistisena että globalisaation positiivisia puolia esille tuovana. Yritysten on tunnettava vastuunsa ja kaikkien osapuolten on katsottava ”nenäänsä pidemmälle”. Luottamusta kansalaisten keskuudessa tulee voida lisätä samalla kun huolehditaan siitä, että kolmikantainen yhteistyö toimii kaikilla tasoilla.

Ministereiden puheenvuoroissa korostui huoli työpaikkojen häviämisestä, mutta samalla haluttiin nähdä ennakoivan toiminnan mahdollisuudet (EU:n työllisyysstrategia, elinikäinen oppiminen, hyvien kokemusten vaihto, yritysystävällisen toimintaympäristön luominen, investointien houkuttelemine, työmarkkinajoustojen ja turvallisuuden lisääminen, sosiaalidialogi). Monet ministerit muistuttivat, että Lissabonin strategia on auttanut ymmärtämään työmarkkinoiden toimintaa eri maissa ja samalla luonut yhteisiä tavoitteita ja toimintaperiaatteita. Globalisaatiosta voi olla myös hyötyä markkinoiden avautuessa ja tuotannon kasvaessa.

Pääjohtaja Quintin muistutti, että Lissabonin strategia on tärkeä, sisältäähän se ennakoivia toimenpiteitä (mm. elinikäinen oppiminen, työllistettävyyden parantaminen). Sekä joustavuutta että turvallisuutta tarvitaan työmarkkinoilla. ILO:n standardit ja decent work ovat osa samaa kokonaisuutta ja ovat linkki EU:n ja muun maailman välillä.

Ministeri Biltgen totesi yhteenvedossaan, että luottamuspuola näkyy kansalaisten keskuudessa. Globalisaation etuja on joskus vaikea myöntää, kun yritysten uudelleen järjestelyt näyttävät ensi negatiivisina. Hän kertoi kuinka yhtiö voi siirtää tuotantoaan Tsekiin, mutta samalla luoda uusia työpaikkoja Luxemburgiin. Sosiaalidialogin avulla voidaan saavuttaa tuloksia (flexicurity) ja tasapainoa kasvun lisäämiseksi. Muutoksia tulee ennakoida, nuoria kouluttaa, toimijat niin kansainvälisellä tasolla kuin kansallisesti tulee saada mukaan toteuttamaan Lissabonin strategiaa ja hyviä kokemuksia tulee jakaa. ILO on EU:lle tärkeä yhteistyökumppani kun ihmisarvoisen työn käsitettä toteutetaan. Kansainvälisten järjestöjen väliseen yhteistyöhön tulisi saada enemmän yhteishenkeä (”family spirit”), unohtamatta WTO:n ja Bretton Woods –instituutitoiden merkitystä globalisaation hyötyjen jakamisessa ja ihmisarvoisen työn edistämässä.